

3) соціальне страхування.

Соціальне страхування створює умови для відтворення робочої сили та захисту громадян у разі настання певних страхових випадків: втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття, нещасного випадку на виробництві, догляду за дитиною, вагітності та пологів тощо.

Суб'єкти страхування від нещасного випадку - це застраховані громадяни, а в окремих випадках - члени їх сімей та інші особи, страхувальники та страховик.

Висновок. Отже, державне соціальне страхування є основою системи соціального захисту населення, при цьому стан соціальної сфери є основним індикатором розвитку країни загалом та суспільного добробуту зокрема. На жаль, поточна економічна ситуація в нашій країні негативно впливає на розвиток системи соціального страхування. Але все ж соціальна реформа триває, й Україна як соціальна держава має створити відповідні умови для підвищення матеріального забезпечення суспільства на рівні сучасних стандартів, задоволення його культурних потреб, гарантування особистої безпеки кожного громадянина та досягнення соціальної справедливості в процесі реалізації економічної політики.

НЕОБХІДНІСТЬ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА

Оловаренко А.В.

Науковий керівник – Нестеренко С.В., канд. техн. наук, ст. викл.

Актуальність проблеми. У сучасних умовах важливе значення набуває атестація робочих місць. Атестація проводиться на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності й господарювання, де технологічний процес, використовуване обладнання, сировина та матеріали є потенційними джерелами шкідливих і небезпечних виробничих факторів, що можуть несприятливо впливати на стан здоров'я, а також на їхніх нащадків, як тепер, так і в майбутньому.

Атестація робочих місць за умовами праці — це комплексна оцінка всіх факторів виробничого середовища і трудового процесу, супутніх соціально-економічних факторів, що впливають на здоров'я і працездатність працівників у процесі трудової діяльності. Для працівників атестація робочого місця — це правова підстава для надання на підприємстві компенсацій та гарантій за роботу із шкідливими і небезпечними умовами праці.

Основна мета у тому, що є необхідність постійного регулювання та підтримання комфортних відносин між роботодавцем і працівниками у сфері реалізації прав на здорові та безпечні умови праці, на пільги та компенсації за роботу в несприятливих умовах, а також на пільгове пенсійне забезпечення.

Під час проведення атестації визначають умови праці і здійснюють їх оцінку з урахуванням впливу на працівників усіх факторів виробничого середовища і трудового процесу, передбачених Гігієнічною класифікацією, сукупних факторів технічного та організаційного рівня умов праці, ступеня ризику ушкодження здоров'я.

Атестацію має проводити атестаційна комісія, склад і повноваження якої визначаються наказом по підприємству, організації в строки, передбачені колективним договором, але не рідше як один раз на п'ять років. Дата і термін проведення чергової атестації визначаються з урахуванням того, що вона має бути завершена до закінчення терміну попередньої атестації.

Здійснюючи атестацію, необхідно:

- установити фактори і причини виникнення несприятливих умов праці;

- провести санітарно-гігієнічне дослідження факторів виробничого середовища, важкості й напруженості трудового процесу на робочому місці;

- провести комплексну оцінку факторів виробничого середовища і характеру праці на відповідність їх характеристик стандартам безпеки праці, будівельним і санітарним нормам та правилам;

- встановити ступінь шкідливості й небезпечності праці та її характер за Гігієнічною класифікацією;

- обґрунтувати віднесення робочого місця до категорії зі шкідливими (особливо шкідливими), важкими (особливо важкими) умовами праці;

- визначити (підтвердити) права працівників на пільгове пенсійне забезпечення, додаткову відпустку, скорочений робочий день, інші пільги та компенсації за роботу в несприятливих умовах;

- скласти перелік робочих місць, виробництв, професій і посад з пільговим пенсійним забезпеченням працівників;

- проаналізувати реалізацію технічних та організаційних заходів, спрямованих на оптимізацію рівня гігієни, характеру і безпеки праці.

За результатами проведеної атестації атестаційна комісія складає відповідні переліки:

- по-перше, робочих місць, виробництв, робіт, професій і посад, працівникам яких підтверджено право на пільги і компенсації, що визначаються законодавством.

- по-друге, робочих місць, виробництв, робіт, професій і посад, працівникам яких пропонується встановити пільги і компенсації за рахунок коштів підприємства.

Перелік робочих місць, виробництв, робіт, професій та посад підписує голова комісії, відповідно погоджуючи з профспілковим комітетом. На підприємстві видається наказ, яким затверджуються вищевказані переліки.

Висновок. Після проведення комплексної оцінки всіх факторів виробничого середовища і трудового процесу за результатами робіт можливо обґрунтувати: пільги і компенсації, належні працівникам за шкідливі умови праці на підприємствах, додаткові відпустки, скорочений робочий день, доплати за шкідливі умови, видачу молока або рівноцінних продуктів, пільгове пенсійне забезпечення. Тому, проведення атестації робочих місць має важливе значення при проведенні оцінювання та управління ризиками для життя й здоров'я працівників під час виконання трудових відносин на робочих місцях, що необхідно для повноцінної роботи системи охорони праці на підприємстві, а також для соціального захисту працівників.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Шапавалова О.С.

Науковий керівник – Нестеренко С.В., канд. техн. наук, ст. викл.

Всебічна інтеграція України в Міжнародну організацію торгівлі та інші міжнародні організації, створення спільних підприємств, праця випускників вузів в іноземних фірмах вимагають від спеціалістів усіх галузей народного господарства знання державного і міжнародного які використовують найману працю, включаючи приватних осіб. Закон встановлює персональну відповідальність роботодавців за дотримання норм охорони праці, створення безпечних та здорових умов праці.

Метою політики охорони праці є зведення до мінімуму показників виробничого травматизму та професійних захворювань. Ця мета набула нових форм у ЄС протягом останніх років і поширилася сьогодні до пропаганди «добробуту на роботі», що означає моральний, фізичний та соціальний добробут, а не лише відсутність нещасних випадків та професійних захворювань.